

Панчарево - 16 юли 1957 г.

На 16 юли инж. Тодоров от Инжстрой съобщи, че в Панчарево, до банята, при изкоп за клозет са се открили стари стени, вероятно римски. Тъй като ми беше известно, че там са работили по-рано някои хора от Археологическия музей, свързах се с др. Л. Огненова. Според нея около банята е ходил при находки Т. Иванов, а тя миналата година е била там при откриване на някаква малка стеничка. Предложих им, ако се интересват да се заемат с обекта, ако считат, че вече са го започнали те. Любка отговори, че са много заети и не могат да се занимават.

В 3 ч. след обед бях на обекта.

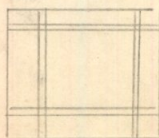
В изкоп 8/4 м. работниците са се натъкнали на римски стени - ви-чертежа. Първоначалната форма на цялата открита част не може да се установи, тъй като работниците са разкъртили ототрани голяма част от зидарията. Запазеното представлява полукръг изсидан от тухли и измаза от страни отвътре с хубава мазилка /взета проба/. Така както е изграден този полукръг, вероятно е бил някакъв малък басейн. Подът е имал на pewno настилка, която сега не е запазена. Цялото това съоръжение е поставено върху зидария от речен камък.

Тъй като басейнът попада изцяло в изкопа, а и каналът за клозетът ще го пресече решихме с инж. Тодоров да направим веднага постъпки пред Зелени площи - инвеститорите - за изместването на изкопа на юг, какво то е било и първоначалното предложение на Кънчо Иванов.

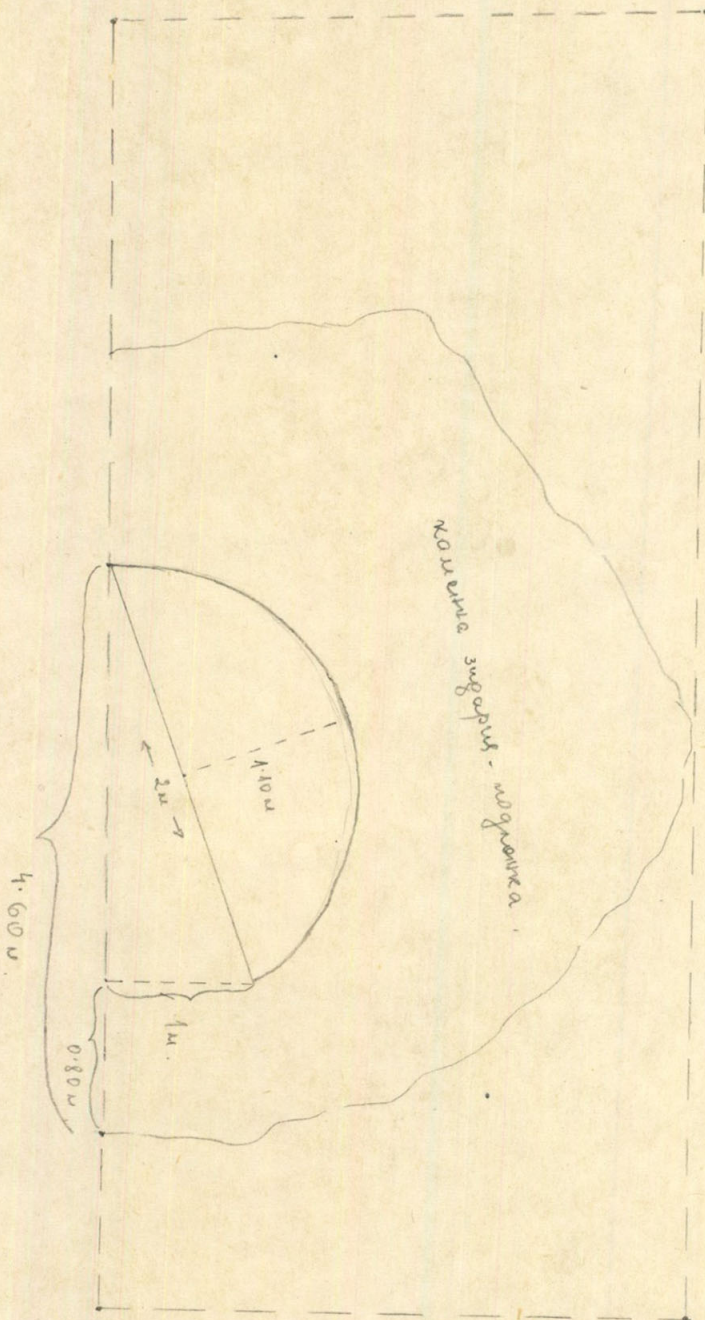
В 4.20 ч. бяхме при арх. Попов, който се опъваше и възразяваше.

На следната сутрин - 17 юли - говорих отново с Попов и началника му Стойнов, с Тодоров, с Игнатиевски и след дълги разpravии и разговор с Шиваров се реши да се измести, като ние заплатим известни суми. Засега въпросът остава така

Стените на басейнчето са запазени на в. 25-30 см. Тухлите от които е градено са 32/32/5-5.5 см.

MT

Археологически наблюдения по изкопите на

Панчаревския канал

21.VII.1959 г.

Каналът Панчарево

С багера са пресекли селището в Детския град – ясно личи, че културният пласт тук е само макс. 50 см. и **над** него могилата е от жълта глинесто пясъчлива пръст.

"Землянката е разрушена". Около нея още керамични фрагменти.

Багерът е пресякъл "сухи зидове" на дълбочина около 10 м. в източната част на могилата.

27.VII.1959 г.

Каналът при Дървеница

Напоителният канал Панчарево-София минава през Дървеница. Дървенишката река ще бъде коригирана. При изкопи за корекцията са открити фрагменти от съдове работени на ръка от непресята и не добре опечена глина. По няколко от тях има орнамент релефна лента с пристиснения.

Между тях има фрагменти от римски тухли и от един керамид.

Пак там на дълбочина 60 см. е открит човешки скелет прибран от съдебната милиция.

Органическият пласт или антропогенната почва има дебелина до 1.5 м. от 0 на долу.

Повечето от фрагментите са много крехки и в момента на изваждането се разтрошават напълно и са примесени със ситни бели камъчета. Същото се отнася и за малкото неясни кости, които намерихме. На едно място се откри мазилка "нещо като подница". Късове от мазилка са открити и на други места.

Снимки направих в 11 часа на селището заедно с Витоша и в обратната посока. Селището се намира на югоизток от село Дървеница.

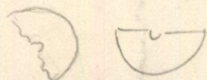
Старите жители на селото не знае нищо за старо селище на това място.

1.VII.1959 г.

Селище в Дървеница

В процеса на работата бригадирите са открили отново керамични фрагменти от груби дебелостенни, плоскодънни съдове, някои с релефен орнамент - прилепена лента с пристискания. Откриха се фрагменти на почти цял съд във вид на купичка с дупки по дъното може да се реставрира, на д. 1.20 м. Между другите фрагменти няколко работени на колело, вероятно от римска керамика. Също късове от римски керемиди и тухли. Малко съдове са огладени и обработени по-добре и вероятно са по-късни, имат обли дръжки.

Открили са фрагмент от каменно оръдие с ~~неясна~~, с неясно предназначение с дупка в центъра с огладена външна повърхност.

Също кости от челюст на животно и други неясни.

Тези фрагменти са открити на дълбочина до 1.20 - 1.40 м.

8.VIII.1959 г.

Каналът Дървеница

Продължават да се откриват фрагменти от съдове на обитателя за описаното преди селище. Между тях се откриха фрагменти от съд - би могъл да се реставрира.

Също много обли дръжки от съдове.

От източната страна на реката на около м. от манастира св.Илия на дълбочина 30 см. се откри римски гроб с двустрех покрив от керемиди. Посока североизток-югозапад. Височина на гроба 40 см. Покрив е с двоен ред керемиди силно натрошени и разместени. Между двата реда керемиди в малко и черна пръст се откриха малки сплеснати части от дългите кости на краката в източната част на гроба. При разчистване на гроба не се откриха фрагменти от съдове или монети.

Снимки с *Webb* в 11 часа.

10.VIII.1959 г.

По радиоуредбата на обекта на Димитровски район при Дървенишката река, шпикерът прочете в 10 часа съобщение-апел от името на музея.

Другари,

Околността на София е много богата с останки от миналото. Изучаването на това минало е задача на Музея за история на София, но на тази задача може да съдействува и всеки гражданин. Почти навсякъде при оране, изкопи за строежи на канали се откриват развалини на постройки, стари глинени съдове или късове от тях, гробове и монети. Тези находки са най-сигурни доказателства за живота на населението през различните епохи. Макар и често неугледни, повредени от вековното престояване в земята, те са ценни и трябва грижливо да се събират.

До сега при изкопите по Панчаревския канал бригадирите откриха две праисторически селища, няколко римски гроба, останки от римска сграда. Само преди няколко дни бе направено и друго важно откритие - подземни галерии, прокопани навярно за добиване на злато от златоносен чакъл. На подобни находки може да се натъкне всеки от вас.

За да може всяка находка незабавно да се документира грижливо като се изследват и обстоятелствата, при които се намира, съобщавайте незабавно на отговорниците, които трябва да се свържат с Музея за история на София, тел. 7-00-70.

При откриване на находка запазете я в положението, в което се открива до идването на сътрудник на Музея за история на София, под чието наблюдение ще стане цялостното ѝ разкриване.

Музеят за история на София умолява бригадирите да съобщават своевременно за открити в процеса на работа археологически находки.

Често при работа се откриват следи от жилища на старите обитатели на София и околността, съдове с които са си служили, оръдия на

труда - брадви от камък или метал, сърпове зърноразтривачи - хромели и др. Откриват се кости на хора и животни.

Документирането и изследването на тези находки допринася за изясняване историята на нашата столица, която за наша гордост е една от най-старите в Европа. Обитавана е още преди 5,000 години.

В обекта на Димитровски район бригадирите от млекокомбинат "Серика" откриха два гроба от римско време.

Музеят благодари на Богдан Гълъбов и, които помогнаха за откриването и документирането на гроба.

От другата страна на Дървенишката река е открито праисторическо селище от бригадири на Благоевски и Коларовски райони.

17.VIII.1959 г.

Селище при Дървеница

При изкопната работа за корекция на реката Дървенишка продължават да се откриват керамични фрагменти от груби дебелостенни съдове. На дълбочина 1.20 м. се откри глинена тежест с дупка.

Няколко фрагмента от съд, който може да се реставрира.

21.VIII.1959 г.

Детски град

При прокопаване на могилата до Детския град с неолитното селище описано на 9-13.IV. багерът се натъкнал на "хлътвания", които геолозите и геофизиците сметнали за естествени образувания. На 20.VIII. обаче в едно от тези хлътвания се очертаха стени от редени камъни от човешка ръка. Комисия от акад. Страшимир Димитров, географа Живко Гълъбов, геол.Алексиев и др. с участието на представителите на Музея за история на София на място обсъди предположенията за произхода на сухите зидове. Общото мнение е, че се касае за галерии от рудник за златоносен пясък или някаква друга руда. Има сведения, че край Искъра е промивано злато, дори Ив.Велков смята, че с.Горубляне носи името си

от коруба - съд за промиване на злато. Ще се вземат проби и проучи още на следващия ден. Тази част на обекта ще се работи на ръка и ще се проследят по възможност галериите.

Снимки Станчева около 12 ч.

Ж 45 0 34-34

22.VIII.1959 г.

Детски град

Отвора с галериите е слабо уширен - личи ясно ъгъла на подпората. Таванът на галерията е естествено образуван от чакъл и пясък, добил вид на бетон. Предвид опасността за живота на работниците тук се прочиства бавно. Снимки М.Гаврилова.

При оглед на повърхността /след работа на багера/ на могилата се откриха фрагменти от съдове от неолитно селище и части от хромели разтривачи, брадва.

Снимки на хлътване на другия край на подковообразната могила - М.Г. Н 74^a - 1-6.

При обиколка на трасето на канала се установи, че хлътвания се явяват и близо до казармите. При тях обаче не личат още стени.

26.VIII.1959 г.

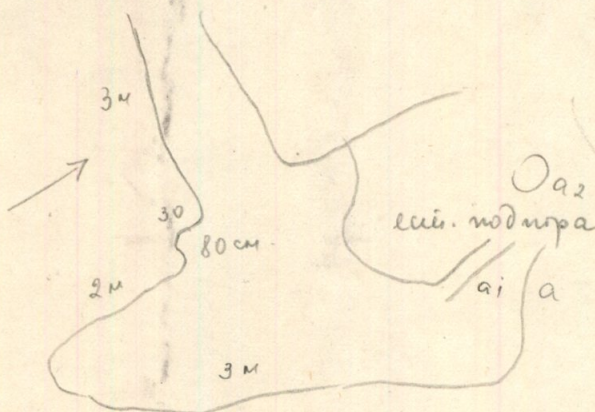
Могила при Детския град

При по-нататъшната работа бригадирите от геолог.институт дооткриваха в дълбочина галериите. След щателно почистване с четка на сухата зидария в 9.30 ч. снимки /М.Г.,Хлеббаров/-74^a 9-13. След промиването на 3 кг пясък са открили злато. Промиването ръководи Елен Алексиев, кандидат на геолого-минералогическите науки от геолог.институт при Б

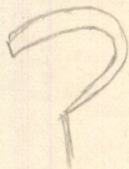
За сега /и в снимките/ личат ъгъл, галерия в ляво от нея дълга за сега 2 м. Последната от своя страна прави лека чупка срещу ъгъла на подпората.

Височина на галерията 1.10-1.35 м. ширина 35-55 см. Големината на речните камъни средно 10/15 см., големите 50/70 см.

Отначало са наредени големи камъни макс. 70 см., над тях малки макс. 15 см. Таванът е свод от естествено уплътнения чакъл. Галериите бяха не плътно затрупани с отрушен от таваните чакъл и навлезъл вероятно от страни. Всред насипа непосредствено над пода на галерията в ляво се откриха малки въгленчета от дърво. /Ще бъдат изследвани за определяне възрастта на галериите от геолозите бригадири.

При обиколка на канала открих изхвърлен от бригадирите оксидиран сърп /формата му според Теофил Иванов е подобна на тия от 5-6 в. По-вероятно е сърпа да е от по ново време/.

Размери:

27.VIII.1959 г.

с. Дървеница

До Дървенишкия манастир /виж 8.VIII./ се откри трети гроб с керемиди на дълбочина от 0.60-1 м. Костите доста повредени, смазани от тежестта. Посока на гроба североизток-югозапад. На разстояние 60 см. от него смазани дълги кости от крайниците на възрастен индивид. /Взети запазените късове/.

Панчаревският канал е радиофициран. Предаванията се извършват по специална уредба, която се помещава в Дървенишкия манастир. В 11 часа по микрофона прочетоха приложеното тук обръщение към бригадирите от МИС /текста изготви М. Станчева/. Ще се чете периодично.

28.VIII.1959 г.

По трасето на канала. Детски град

Доразкриват се галериите на канала. Снимки в 9 часа от високо и от близо на I и II шахти. *Ж 74a 18-23*.

Установи се, че каменните подпори лежат направо върху плиоценови пласт пясък. Височината на зида надминава във II ширина 1.40 м. Тук зида също прави чупка.

1.IX.1959 г.

Детски град

При по-нататъшна работа се изчистват и оформят отделните клетки от галериите /виж 26.VIII./ скица на галериите. Снимки в облачно време - последните кадри от филма. Н 74^a 25-32.

3.IX.1959 г.

Детски град

При по-нататъшна работа на бригадирите от геолог.институт се изчистват и дооформят отделните клетки от галериите. /Виж скицата на 26.VIII. - стени "а" и "а₁"/. Нови снимки с *Уелпа* М.Г. Н-74^B 7-9.

5.IX.1959 г.

Детски град

В галериите работят 8 души - 4-ма от Археологическия музей. Доочертават се галериите. Плиоценовият пласт /пода/ е неравен. Находки не се откриват. Н 25^a 1-5

8.IX.1959 г.

Детски град

Бригадир от канала при Детския град предаде открита от него част от гривна/?/ бронз, на дълбочина 1 м- в източната част на могилата...

1.X.1959 г.

В западна посока от селската могила и златните галерии до Панчарево - първата голяма могила при работа бригадирите са открили на дълбочина 1 м. черна ивица от въглени с дължина от 1 м. и дебелина 3 см. около нея - фрагменти от глинени съдове от непресята от песъчиви ки глина, дебелостенни. Всичко това в една яма 3-4 м. широка и 2.5 м. дълбока изпълнена с тъмна пръст /за разлика от околната светло жълта глинеста/ и малки глинени частици - слабо отухлен пласт.

Снимка от север в 10 часа, 1 и 2 кадър Кисъов и М.Г.